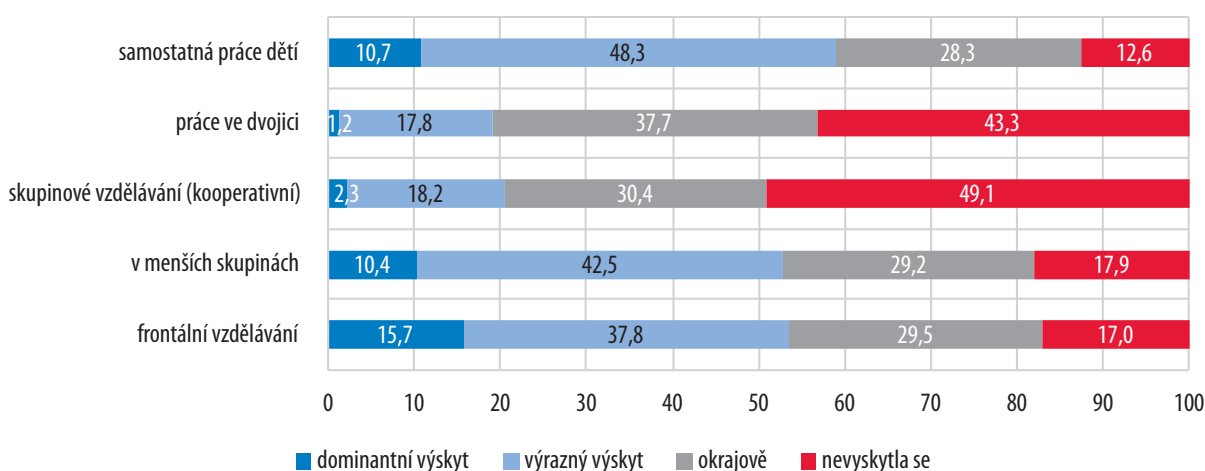

Vzdělávání v MŠ bylo dobře organizačně promyšleno v 71,2 %, při pobytu venku byla organizace promyšlena ještě účelněji (76,6 %), což je ovlivněno mj. i důrazem kladeným na bezpečnost dětí. Spontánní a řízené činnosti byly vzájemně provázané především v rámci dopoledního bloku, během celého dne pedagogové vytvářeli příležitosti pro komunikaci mezi dětmi a styl komunikace dospělých osob s dětmi nevykazovala znaky manipulativnosti. Pouze ve 3,3 % se pedagogové nezaměřili na sociální a osobnostní rozvoj dětí. Nejčastěji využívané metody práce s dětmi jsou názorně-demonstrativní a dovednostně-praktické, dále je účelně využíváno vyprávění a vysvětlování, rozhovor, didaktické hry, učení hrou, spontánní sociální činnosti a situační učení. Méně často je pedagogy podporován rozvoj divergentního myšlení, který souvisí s hledáním různých řešení problémů a situací, při hospitacích byl tento přístup zaznamenán pouze z 34,6 %. Okrajově jsou využívány komplexnější metody, jako je projektová výuka, dramatika či kooperativní učení. Důraz je nezbytně klást na zjištění, že pouze v 65,9 % hospitací měly děti dostatek prostoru a vhodné vzdělávací nabídky pro rozvoj tvořivosti a jen 46,3 % řízených činností vykazovalo znaky prožitkového učení (spontaneita, objevnost, aktivita a tvořivost, komunikativnost, konkrétnost, celostnost). Taktéž informační technologie byly účelně využity jen v 5,9 % hospitovaných bloků. Toto zjištění predikuje slabé stránky hodnocených MŠ.

V rámci celodenního vzdělávání bylo v hodnocených MŠ pedagogy využíváno frontální vzdělávání, práce v menších skupinách i ve dvojicích, samostatná práce dětí i skupinová kooperativní forma vzdělávání. Největší zastoupení (59 %) měla samostatná práce dětí, následně frontální (hromadná) práce s dětmi (53,5 %) a práce v malých skupinách (52,9 %). Dlouhodobě se nedaří zvyšovat uplatnění takových forem práce, které aktivně podporují rozvoj osobnosti dítěte, účinně napomáhají zdravému citovému, rozumovému a tělesnému vývoji vzdělávaných dětí, což jsou skupinové kooperativní práce a práce ve dvojicích, které byly používány pouze z 20 %. Hospitace prokázaly, že frontální práci do vzdělávání zařazují více nekvalifikovaní pedagogové, kteří také kvalitativně hodnotnější formy práce s dětmi využívají méně často než pedagogové kvalifikovaní. Dokladuje to např. 62,9 % hospitací provedených u nekvalifikovaných pedagogů, které potvrdily absenci skupinového kooperativního vzdělávání.

Graf 9

Využití organizačních forem vzdělávání – podíl hospitací (v %)

Pro rozvoj dovedností a znalostí dítěte i podporu jeho aktivity je nezbytné poskytnutí relevantní zpětné vazby. Pedagog by měl srozumitelně a konkrétně dítěti popsat to, jak se chovalo, co dělalo dobře, v čem se posunulo nebo ve které oblasti či úkonu je třeba se zlepšit. V 65 % hospitovaných celcích byla zaznamenána snaha pedagogů ocenit projevy a výkony jednotlivých dětí. Konkrétní a cílená zpětná vazba však byla poskytována pouze ve 36,7 %